

Františkovo slovo

č.201

Kardinál Koch: Otázku interkomunia nelze abstrahovat od pojetí církve, eucharistie a výkonu úřadu

Bůh přichází zahrnout celý náš život radostí

Na dnešek připadají 82. narozeniny Petrova nástupce

Papež: Josef přijal svoje poslání bez řečí, protože uměl snít

Papež: Pouze člověk prodchnutý nadšením je schopen trpělivosti

Vánoce – překvapení, která se líbí Bohu

Zvěstování Páně převrací dějiny

Síla instituce nespočívá v dokonalosti jejích členů, nýbrž v její vůli po ustavičné očiště

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Kardinál Koch: Otázku interkomunia nelze abstrahovat od pojetí církve, eucharistie a výkonu úřadu

Vatikán / Německo. Zásadním problémem ekumenického dialogu jsou dnes etické otázky, řekl v rozhovoru pro německý portál katholisch.de kardinál Kurt Koch. Předseda Papežské rady pro jednotu křesťanů jmenoval jako příklad spor o prenatalní diagnostiku, kterou německá evangelická církev podporuje, zatímco katolická církev upozorňuje na ohrožení s ní spojená. Vatikánský kardinál zároveň ocenil pokroky v ekumenickém dialogu s luterány a konstatoval, že navzdory konfliktem mezi Moskvou a Kyjevem pokračuje také katolický dialog s ruskou pravoslavnou církví.

V souvislosti s ekumenickým dialogem s evangelickou církví v Německu kardinál Koch připomíná, že v sedmdesátých a osmdesátých letech ekumenické motto znělo: „víra rozděluje, rozdělení spojuje“. Dnes bychom mohli konstatovat spíše opak. Podařilo se nám vyjasnit mnoho otázek ohledně věrouky, ale objevily se nové, zejména bioetické problémy.

Kardinál Koch také uvedl, že letos vydaný německý dokument o možnosti podávat svaté přijímání nekatolickým partnerům ve smíšených manželstvích, z rozhodnutí papeže Františka nelze považovat za oficiální dokument německého episkopátu. „Potíž nicméně spočívá v tom, že text se nezměnil a bývá jako takový vnímán.“ Kardinál Koch dodal, že Vatikán se v současnosti touto otázkou příliš intenzivně nezabývá. Otázku svatého přijímání totiž nelze abstrahovat od pojetí církve, eucharistie a výkonu úřadu. „Podle katolického pojetí eucharistické společenství vyžaduje také společenství církevní, zatímco protestanté říkají spíše, že společenství Stolu Páně vede k jednotě. Proto musíme prohloubit vztah mezi eucharistickým a církevním společenstvím.“

Angelus

16.12.2018

Bůh přichází zahrnout celý náš život radostí

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Tuto třetí neděli adventní nás liturgie vybízí k *radosti*. Slyšte dobře: k radosti. Prorok Sofoniáš se obrací k hrstce izraelského lidu těmito slovy: »Jásej, síónská dcero, zaplesej, Izraeli, raduj se a vesel celým srdcem, jeruzalémská dcero!« (Sof 3,14). Zaplesej, raduj se a jásej – vybízí tato neděle. Obyvatelé svatého města jsou povoláni se radovat, protože Pán »zrušil trest« (v. 15). Bůh odpustil, nechtěl trestat! V důsledku toho lid nemá důvod ke smutku, není důvod ke sklíčenosti, nýbrž všechno nabádá k radostné vděčnosti vůči Bohu, který chce vždycky vysvobozovat a zachraňovat ty, které má rád. A Pánova láska k jeho lidu je ustavičná, srovnatelná s laskavostí otce vůči vlastním dětem, ženicha k nevěstě, jak říká opět Sofoniáš: »Nad tebou bude plesat v radosti, obnovil k tobě svou lásku, s veselím nad tebou zajásá« (v.17). Toto je tedy neděle radosti, jak se nazývá třetí adventní neděle.

Tato prorocká výzva je obzvláště vhodná pro dobu příprav na Narození Páně, protože se vztahuje k Ježíši, Emanueli, Bohu-s-námi: *jeho přítomnost je pramenem radosti*. Sofoniáš totiž prohlašuje: »uprostřed tebe je Hospodin králem Izraele«; a vzápětí opakuje: »tvůj Bůh je uprostřed tebe, hrdina, vítěz« (v. 15.17). Toto poselství nachází svůj plný význam ve zvěstování Marii, podávané evangelistou Lukášem. Slova, která anděl Gabriel adresoval Panně, jsou jakousi ozvěnou prorokových slov. Co říká archanděl Gabriel? »Buď zdráva, milostiplná, Pán s Tebou« (Lk 1,28). To znamená „raduj se“. V zapadlé galilejské vesničce, v srdci ženy, kterou svět nezná, Bůh zapaluje jiskru štěstí pro celý svět. A dnes je tato zvěst určena církvi, povolání přijmout evangelium, aby se stalo tělem, konkrétním životem a říká církvi – nám všem: „Raduj se, malá, nuzná a pokorná křesťanská komunito, jež jsi však v mých očích krásná, neboť vroucně toužíš po mém království, hladovíš a žízníš po spravedlnosti, trpělivě sprádáš tkanivo míru, nedržíš se mocných, kteří jsou právě ve funkci, nýbrž setrváváš věrně po boku chudých. A tak nemáš z ničeho strach a tvoje srdce se raduje.“ Kdybychom takto šli v Pánově přítomnosti, bude se naše srdce nestále radovat. Radostí vznešenou, pokud je a je plná, ale i skromnou, každodenní radostí, to znamená pokojem. Pokoj je totiž ta nejmenší radost.

Také svatý Pavel nás dnes vybízí, abychom si nedělali starosti a ve všem předkládali Bohu svoje potřeby »v modlitbě a prosbě« (Flp 4,6). Vědomí, že se ve svých těžkostech můžeme vždycky obrátit

k Pánu a že On naše prosby nikdy neodmítá, je velký důvod k radosti. Žádná starost, žádný strach nám nikdy nemůže odejmout vyrovnanost, která nepochází z lidských věcí a lidských útěch, nýbrž od Boha a z vědomí, že Bůh náš život láskyplně a neustále vede. Tato jistota živí naději a odvahu i uprostřed problémů a utrpení.

K přijetí Pánovy pobídky k radosti potřebujeme být lidmi, kteří jsou ochotni pustit se do rozmluvy. Co to znamená? Počínat si právě jako ti, kdo, jakmile vyslechli kázání Jana Křtitele, zeptali se ho: »Co tedy máme dělat« (srov. Lk 3,10), když takto kážeš? Tato otázka je prvním krokem k obrácení, ke kterému jsme vybízeni v této adventní době. Každý z nás ať se ptá: co mám dělat? Maličko..., ale co?

A Panna Maria, která je naší matkou, ať nám pomáhá otevřít naše srdce Bohu, který přichází, aby zahrnul celý náš život radostí.

17.12.2018

Na dnešek připadají 82. narozeniny Petrova nástupce

Vatikán. Papež František, Jorge Mario Bergoglio, dnes slaví 82. narozeniny. Do jeho bydliště v Domě svaté Marty proto již řadu dní přicházejí gratulace od politických a církevních představitelů, ale též od řadových občanů a věřících, ačkoli ve Vatikánu se nepředpokládá změna papežova běžného pracovního programu.

Svatý otec odjakživa svá životní výročí spojuje s vděčností rodičům (Regině Marii a Mariovi Josému), často citované babičce Rose, která mu předávala víru, a sourozencům. Z pěti dětí rodiny Bergogliových již tři odešly na věčnost (Oscar, Marta a Alberto), zatímco jediná žijící sestra, Maria Elena, které je nyní sedmdesát let, zatím nikdy svého bratra ve Vatikánu nenavštívila. Před lety jej doprovázela do Říma v souvislosti s udělením kardinálského titulu.

Jorge Mario byl pokřtěn osm dní po svém narození, 25. prosince 1936, ve farnosti sv. Karla Boromejského v buenosaireské čtvrti Almagro. Křest mu udělil italský salesiánský misionář, don Enrico Pozzoli. Od Bergogliova nástupu na Petrův stolec se denně před křtitelnicí tohoto kostela modlí tamní věřící za papežovu službu, stejně jako zde v modlitbě setrval on sám pokaždé, když už jako kardinál do zmíněné farnosti zavítal.

K měsíci prosinci se pojí další dvě Františkova životního jubilea – 13. prosince 1969 Jorge Mario Bergoglio přijal kněžské svěcení z rukou arcibiskupa Ramóna Josého Castellana, a letos tudíž oslavil 49 let kněžství. Před pětadvaceti lety, 21. prosince 1993, se současný papež stal generálním vikářem arcidiecéze Buenos Aires. Za svého blízkého spolupracovníka si jej vybral její tehdejší arcibiskup, kardinál Antonio Quarracino, který jej o půl roku dříve (27.6.1992) vysvětil pomocným biskupem (po papežském jmenování Janem Pavlem II. z 20.5.1992).

Kázání z Domu sv. Marty

18.12.2018

Papež: Josef přijal svoje poslání bez řečí, protože uměl snít

Vatikán. Papež dnes kázal o svatém Josefovi, „muži, který umí potichu doprovázet a zohledňovat sny“. Během přímluv při ranní mši v kapli Domu sv. Marty byla jedna z proseb věnována postiženým a osiřelým dětem ze Slovenska, které zhotovily ozdoby pro vánoční stromek ke zdejšímu oltáři.

„Z Písma svatého víme – řekl papež František - že Josef byl muž spravedlivý, držel se Zákona, byl pracovitý a měl rád Marii. V dnešním evangeliu (Mt 1,18-24) čteme, že se vzhledem k nepochopitelnosti nastalé situace nejprve rozhodl odejít ze scény. Ve snu se mu však zjevil anděl Páně, který mu tuto situaci vysvětlil a přiměl Josefa, aby ji přijal za svoje poslání. Josef tedy přijímá úkol vychovávat Božího Syna a činí tak v tichosti, bez posuzování a bez řečí.“

„Napomáhá růstu a rozvoji. Vyhledá místo, kde se syn narodí. Stará se o něho, vychovává jej, učí jej řemeslu a spouště věcem. V tichosti. Nikdy si syna nepřisvojuje, tiše jej nechává růst. Nechat růst - tento výraz by mohl pomoci nám, kteří jsme přirozeně nakloněni strkat nos do všeho, zejména do životů druhých. Říkáme: »Proč dělá to či ono?« A začínáme klevetit, vedeme řeči. Josef nechává růst. Opatruje a pomáhá, ale potichu.“

„Toto nadání – řekl dále papež – je vlastní mnoha rodičům, tedy schopnost čekat a neokřikovat ukvapeně ani v případě nějakého pochybení. Umění počkat je zásadní, umožní růst někdy dříve než slovní pobídka. Čekat potichu tak, jako to činí Bůh se svými dětmi, s nimiž má tolik trpělivosti.“ Papež pak poukázal na další Josefův rys, totiž „konkrétnost muže, který má srdce otevřené pro sny, ale není snílek.“

„Sen je výsadním místem pro hledání pravdy. Tam se totiž před pravdou neubráníme. Bůh promlouvá také ve snech. Ne vždycky, protože obvykle je to naše podvědomí, které se projeví. Bůh však občas sestoupí, aby promluvil ve snech. Z Bible je zřejmé, že tak činí často. A Josef byl mužem, který zohledňuje sny, nikoli však snílkem. Nefantazíroval. Snílek je něco jiného, přemítá, vznáší se v oblacích a nestojí nohama na zemi. Josef stál na zemi, ale byl otevřený.“

Právě tuto schopnost otevřít se s důvěrou zítřku a snít navzdory těžkostem, které mohou vyvstat - doporučoval dále Svatý otec.

Papež: Pouze člověk prodchnutý nadšením je schopen trpělivosti

Vatikán. „Když přišel Bůh na svět skrze Marii, vstoupil do trpělivosti“ – říká papež František v 10. pokračování pořadu „Ave Maria“. V rámci cyklu krátkých zamyšlení nad verši nejznámějších modliteb, vysílaném televizí Tv 2000 se věnoval Mariině chvalozpěvu Magnificat.

„Ten, kdo trpí s trpělivostí se připojuje k utrpení Boha v Kristu“ – konstatuje Svatý otec v rozhovoru s vězeňským kaplanem Markem Pozzou. Rozmlouvali tentokrát o trpělivosti, jako vlastnosti potřebné v praktickém životě, například když nemocný přijímá svou chorobu, staří lidé se smiřují s neduhy pokročilého věku, vězni musejí snášet svou situaci.

„Když se zamýšlím nad znamením naděje, přichází mi na mysl slovo trpělivost,“ podotýká papež. „Vstoupit do trpělivosti znamená schopnost vzít na svá bedra věci života, avšak nést je s nadějí, nést je s pohledem upřeným do budoucnosti. Pouze člověk prodchnutý nadšením je mocen trpělivosti. Kdo nemá zkušenost s křesťanským zápalem, kdo není nadšenec, může dospět maximálně k toleranci,“ uvažuje papež František.

„Církev je žena. My duchovní jsme muži, ale my nejsme církev,“ pokračuje Svatý otec. „Církev je žena, protože je snoubenka. Maria je žena, je snoubenkou Josefovou, plně přijímající Ducha svatého, a tedy je Matkou Krista a církve. A církev pak je snoubenkou Kristovou,“ rozvažuje dále František. „Vědomí mateřskosti církve má původ v „mateřskosti“ Mariině a něžnost církve má původ v Mariině něžnosti,“ zakončil papež.

Hosty dnešního pokračování cyklu „Ave Maria“ byla italská zpěvačka Noa a novinářka Federica Angeli.

Generální audience

19.12.2018

Vánoce – překvapení, která se líbí Bohu

(Jan 1,9-12)

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

Za šest dní budou Vánoce. Stromky, ozdoby a světla všude připomínají, že i letos budou svátky. Reklamní průmysl zve k výměně dárků, které jsou vždy nové, aby překvapovaly. Kladu si však otázku: líbí se takové svátky Bohu? Jaké Vánoce by chtěl On? Jaké dárky a překvapení?

Pohledme na první Vánoce v dějinách, abychom objevili Boží gusto. První Vánoce v dějinách byly *plně překvapení*. Nejprve u Marie, která byla zasnoubena Josefovi. Přichází anděl a mění jí život. Z panny bude matka. Pokračují Josefem, jenž je povolán stát se otcem syna, kterého nezplodil. Syn přichází znenadání, ve chvíli nejméně očekávané, zatímco Maria a Josef byli jenom snoubenci a podle Zákona nemohli bydlet spolu. Vzhledem k tomuto skandálu zdravý rozum Josefovi říkal, aby se s Marií rozešel a zachoval si dobré jméno. Avšak on, ačkoli na to měl právo, překvapuje a aby nepoškodil Marii, uvažuje, že ji propustí tajně za cenu ztráty vlastní reputace. Dojde však k dalšímu překvapení. Bůh mu ve snu změní plány a přiměje ho, aby si Marii vzal k sobě. Po narození Ježíše, kdy měl

s rodinou svoje plány, je mu však ve snu znovu řečeno, aby vstal a odešel do Egypta. Zkrátka, Vánoce přinášejí nenadálé životní změny.

Samotné překvapení však přichází o Vánoční noci: Nejvyšší se stal maličkým dítětem. Božské Slovo je nemluvnětem, tedy „neumí mluvit“ (*infans*). Božské Slovo se tedy činí neschopným mluvit. Spasitele nevitají vládci té doby, nýbrž přispěchali prostí pastýři, překvapení anděly v noci uprostřed práce. Kdo by se toho nadál? Vánoce jsou tedy svátky *nenadálosti Boha* či lépe *nenadálého Boha*, který převrací naši logiku a naše očekávání.

Slavit Vánoce tedy znamená přijmout na zemi nebeská překvapení. Nelze žít při zemi, když nebe vnáší do světa svoje novoty. Vánoce zahajují novou epochu, kde život není programován, nýbrž darován; kde se již nežije pro sebe na základě vlastního gusta, nýbrž pro Boha a s Bohem, protože Vánoce jsou Narozením Boha, který je s námi. Prožít Vánoce znamená nechat sebou zacloumat Jeho překvapivou novostí. Ježíšovy Vánoce jsou odvetou pokory nad arogancí, prostotou nad přebytkem, ticha nad hlukem, modlitby nad „mým časem“, Boha nad mým já.

Slavit Vánoce znamená počínat si jako Ježíš, který přišel pro nás nuzné, a *sestoupit* k těm, kteří nás potřebují. Znamená to počínat si jako Maria: v poddajnosti *důvěřovat* Bohu, aniž bychom rozuměli, co činí. Znamená to počínat si jako Josef: vstát, abychom vykonali, co chce Bůh, byť to není podle našich plánů. Překvapující je svatý Josef. V evangeliu nikdy nemluví, není tam ani jediné jeho slovo. Pán k němu promlouvá v tichu, promlouvá k němu ve spánku. Vánoce jsou upřednostněním tichého hlasu Boha před povykem konzumu. Dokážeme-li stát před jesličkami ve ztíšení, budou Vánoce i pro nás překvapením a nikoli něčím, co jsme už viděli. Setrvat mlčky před jesličkami – to je Vánoční pozvání. Udělej si čas, jdi k jesličkám, zůstaň potichu a uslyšíš, spatříš překvapení.

Bohužel je však možné *svátky* si *poplést* a upřednostnit obvyklé pozemské věci před nebeskou novostí. Pokud Vánoce zůstanou jenom hezkými tradičními svátky, jejichž středem jsme my a nikoli On, bude to ztracená příležitost. Prosím vás, *nezesvětšujme Vánoce!* Neodsouvejme stranou Oslavence jako tehdy, když »přišel do vlastního, ale vlastní ho nepřijali« (*Jan 1,11*). Již prvním adventním evangeliem nás Pán upozornil, když žádal, abychom se »nezatěžovali nestřídmostí« a »pozemskými starostmi« (*Lk 21,34*). Během těchto dnů se spěchá možná více než ostatní dny v roce. Tak se však dělá opak toho, co chce Ježíš. Avšak Ježíš neobvinil svět, ale žádá nás, abychom se nedali strhnout, bděli v každé době a modlili se (*srov. Lk 21,36*).

Ano, *budou Vánoce*, pokud jako Josef dáme prostor tichu; pokud jako Maria *přítakáme* Bohu; pokud jako Ježíš budeme nablízku tomu, kdo je sám; pokud jako pastýři vyjdeme ze svých ohrad, abychom přebývali s Ježíšem. Budou Vánoce, pokud najdeme světlo v nuzné Betlémské jeskyni.

Nebudou Vánoce, pokud budeme hledat oslňující třpyt světa, pokud se zahrneme dárky, obědy a večeremi, ale nepomůžeme alespoň jednomu chudákovi, který je podoben Bohu, protože o Vánocích se Bůh stal chudým.

Drazí bratři a sestry, přeji vám požehnané Vánoce, které budou bohaté na Ježíšova překvapení! Mohou to být překvapení nepřijemná, ale budou podle Božího gusta. Pokud jim přisvědčíme, připravíme si sami skvělá překvapení. Každý z nás skrývá ve svém srdci schopnost nechat se překvapit. Nechme se o těchto Vánocích překvapit Ježíšem!

Kázání z Domu sv. Marty

20.12.2018

Zvěstování Páně převrací dějiny

Vatikán. O zvěstování Páně se obtížně káže – konstatoval poněkud překvapivě Svatý otec ve své promluvě v kapli Domu sv. Marty při dnešní liturgii, která podává Lukášovo evangelium (1,26-38) o zvěstování Panně Marii.

Papež František ve svém neobvykle krátkém kázání mluvil o převratné změně dějin, kterou je tato událost, při jejímž liturgickém slavení věřící při recitaci příslušného místa v Krédu poklekají.

„Pasáž z Lukášova evangelia, kterou jsme slyšeli, nám podává rozhodující, nejrevolučnější moment dějin, překotnou situaci, která všechno mění, a převrací dějiny. Na tuto pasáž se káže obtížně. Když na slavnost Narození nebo Zvěstování Páně pronášíme vyznání víry, tak při zmínce o tomto tajemství

poklekáme. Je to moment, který všechno mění, všechno od kořene. Liturgicky patří dnešek kořeni. Vstupní antifona, která ukazuje tento smysl, mluví o kořeni Jesse, z něhož »vyrazí ratolest«. Bůh se sklání, Bůh vstupuje do dějin a činí tak originálním způsobem, který je mu vlastní: překvapením. Překvapivý Bůh nás opět překvapuje."

A citací ze zmíněné evangelní pasáže papež pokračoval:

„Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného. Maria řekla: Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova. A anděl od ní odešel."

Zakončil Petrův nástupce svoji promluvu při dnešní ranní mši v kapli Domu sv. Marty.

21.12.2018

Síla instituce nespočívá v dokonalosti jejích členů, nýbrž v její vůli po ustavičné očistě

Vatikán. „V neklidném světě letos loďka církve prožila a prožívá těžké chvíle, stržena bouřemi a uragány," konstatoval dnes Petrův nástupce na předvánočním setkání se svými nejbližšími spolupracovníky z římské kurie. Při této příležitosti Svatý otec každoročně obsáhle bilancuje dění ve všeobecné církvi z hlediska Apoštolského stolce. Svoji více než půlhodinovou promluvu nadepsal papež citací z listu Římanům (13,12): *„Noc pokročila, den se přiblížil. Odložme tedy skutky temnoty a oblečme se do výzbroje světla."*

„Z celého srdce přeji milostiplné Vánoce vám, vašim spolupracovníkům a všem zaměstnancům kurie, papežským vyslancům a spolupracovníkům nunciatur. A chci vám poděkovat za vaši každodenní oddanost ve službách Svatému stolci, církvi a Petrovu nástupci."

„Vánoce jsou svátky, jež nás naplňují radostí a dávají nám jistotu, že žádný hřích nebude nikdy větší než Boží milosrdenství, a žádný lidský skutek nebude moci nikdy zábránit božskému světlu, aby se rodilo a obrozovalo v srdcích lidí" – pokračoval papež František a dodal: „Tyto svátky nás vybízejí, abychom obnovili svůj závazek zvěstovat Krista, který je Spasitelem a světlem světa."

„Církev »při svém putování prochází mezi pronásledováními ze strany světa a útěchami od Boha« (Sv. Augustin, De civ. Dei XVIII, 51, 2) a hlásá kříž Páně a jeho smrt, dokud on nepřijde (srov. 1 Kor 11,26). Moc zmrtvýchvstalého Pána ji však posiluje, aby trpělivostí a láskou překonávala trápení a nesnáze vnitřní i vnější a aby ve světě věrně, i když zastřené, zjevovala jeho tajemství až do té doby, dokud nebude na konci odhaleno v plném světle."

Touto citací z konstituce Druhého vatikánského koncilu o církvi (*Lumen gentium*, 8) uvedl papež letošní reflexi o církevním dění „na základě pevného přesvědčení, že světlo je vždycky silnější než temnoty." Vnější trápení, jimiž je sužována církev, plodí mučedníky i milosrdné samaritány. Nejbolestnější a nejvíce destruktivní jsou však nesnáze vnitřní. Papež František se zaměřil na dvě z nich: zneužívání a věrolomnost.

„Již roky se církev seriózně snaží vykořenit zlo zneužívání, které volá o pomstu k Pánu, k Bohu, který nikdy nezapomíná na utrpení, jež nezletilým způsobili příslušníci kněžského a řeholního stavu zneužíváním moci, zneužíváním svědomí a sexuálním zneužíváním."

Papež František se pak v této souvislosti obšírněji pozastavil u postavy Davida, který se všech zmíněných zneužití dopustil (srov. 2 Sam 11-12), ale pak jich litoval. Na adresu zločinů, kterých se dopustili příslušníci duchovenstva, potom s odkazem na únorové vatikánské setkání předsedů všech biskupských konferencí světa, věnovaného tomuto tématu, řekl:

„Hříchy a zločiny členů duchovenstva mají ještě chmurnější zabarvení, a to vlivem věrolomnosti a hanebnosti; deformují tvář církve a podřívají její věrohodnost. Oběti těchto nevěrností a skutečných zpronevěr je totiž spolu se svými věřícími rovněž církev."

Drazí bratři a sestry,

Budiž jasno, že pokud jde o tyto hanebnosti, nebude církev šetřit silami a učiní všechno, co bude nutné, aby byl spravedlnosti odevzdán každý, kdo se takového deliktu dopustil. Nelze popřít, že někteří zodpovědní představitelé v minulosti buď z lehkovážnosti, nevěřičnosti, nedbalosti, nezkušenosti – minulost musíme posuzovat hermeneutikou minulosti – anebo v důsledku duchovní a lidské mělkosti nezacházeli s mnoha těmito případy s potřebnou vážností a pohotovostí. To se nesmí již nikdy stát. Taková je volba a rozhodnutí celé církve.

V únoru příštího roku církev vyjádří svoji pevnou vůli pokračovat ze všech sil na cestě očišťování. Církev se bude také za pomoci odborníků dotazovat na to, jak ochránit děti; jak se vyhnout oněm katastrofám, jak uzdravovat a integrovat oběti, jak posílit formaci v kněžských seminářích. Bude se snažit napáchané chyby přeměnit na příležitost k vykořenění této metly nejenom z těla církve, ale i společnosti. Neboť dospěla-li tato těžká kalamita až k některým členům duchovenstva, jak hluboká je asi v našich společnostech a našich rodinách? Církev tedy nebude léčit jenom sebe, ale bude se s tímto zlem, které působí mnoha lidem pomalé umírání, vyrovnávat na morální, psychologické a lidské rovině.

Drazí bratři a sestry,

pokud jde o tuto metlu, v církvi se někteří rozohňují proti některým pracovníkům médií a obviňují je, že ignorují drtivou většinou případů zneužití, kterých se nedopustili příslušníci duchovenského stavu církve – statistiky mluví o více 95% případů – obviňují je tedy, že chtěli podávat úmyslně falešný obraz, jako by toto zlo postihlo pouze katolickou církev. Já bych však chtěl vřele poděkovat těm pracovníkům médií, kteří byli poctiví a objektivní a snažili se demaskovat vlky a dát hlas obětem. I kdyby šlo o jeden jediný případ zneužití, který je už sám o sobě monstruózní, církev žádá, aby nebyl zamlčen, ale objektivně vyneseno na světlo, protože největším skandálem v této věci je zahalování pravdy.

Všichni si připomínáme, že jedině díky setkání s prorokem Nátanem pochopil David tíži svého hříchu. Potřebujeme dnes nové Nátany, kteří pomohou mnoha Davidům, aby se probudili z pokryteckého a zvráceného života. Prosím, pomozte svaté Matce církvi v jejím nesnadném úkolu, rozpoznávat a rozlišovat skutečné případy od těch falešných, obvinění od pomluv, zahořknutí od nařknutí, klevetění od ostouzení. Úkol je dost obtížný, poněvadž skuteční viníci se dovedou pečlivě skrývat, až natolik, že je mnohé manželky, matky a sestry nedovedou odhalit v těch nejbližších: manželech, kmotrech, dědech, strýcích, sousedech, učitelích... Také oběti, které si agresori pečlivě vybírají, často raději mlčí a dokonce pod návašem strachu podléhají zahanbení a hrůze z toho, že se ocitnou v osamocení. Těm, kdo zneužívají mladistvé bych chtěl říci: obraťte se, odevzdejte se lidské spravedlnosti a připravte se na tu božskou, připomeňte si Kristova slova: »Kdo jedno z těchto nepatrných, které ve mě věří, svede ke hříchu, pro toho by bylo lépe, aby mu byl pověšen na krk mlýnský kámen a aby byl potopen hluboko do moře. Běda světu, že svádí ke hříchu! Pohoršení sice musejí přicházet, ale běda tomu člověku, skrze kterého pohoršení přicházejí« (Mt 18,6-7).

Papež František potom ještě více rozvedl tuto výzvu k obrácení poukazem na postavu Davida a vybědl všechny své spolupracovníky, aby potírali „duchovní zkaženost, která je horší než pád hříšníka, protože je to pohodlná a samolibá slepota, v níž se nakonec všechno zdá dovolené: nepravda, pomluvy, sobectví a mnoho jemných forem sebestřednosti, protože »i satan na sebe brává podobu světla« (2 Kor 11,14). Tak skončil svůj život Šalomoun, zatímco David dokázal svou ubohost překonat“ (Gaudium et exsultate, 165). David se s lítostí svěřil Božímu milosrdenství; Jidáš spáchal sebevraždu.

Drazí bratři a sestry,

mluvil jsem o světle, trápeních, Davidovi a Jidášovi, abych tím položil důraz na uvědomělost, která se má přetvářet v povinnosti bdělosti a dohledu ze strany těch lidí, kteří v uspořádání církevního a zasvěceného života slouží výkonem vlády. Ve skutečnosti síla jakékoli instituce nespočívá v tom, že by ji tvořili dokonalí lidé (něco takového není možné), nýbrž v její vůli po ustavičné očiště, umění pokorného doznání chyb a jejich nápravy, schopnosti povstat z pádů a zahlédnout vánoční světlo, které vychází z betlémských jeslí, protíná dějiny a dospívá až k parúsii.

Je tudíž nezbytné, abychom svá srdce otevřeli pravému světlu, Ježíši Kristu. Světlu, jež dokáže prozářit život a změnit temnotu v jas, světlu dobra vítězícímu nad zlem, světlu lásky překonávajícímu nenávisť, světlu života porážejícímu smrt, božskému světlu, které všechno a všechny přeměňuje v zář, světlu našeho Boha – chudého a bohatého, milosrdného a spravedlivého, přítomného a skrytého, malého a velikého.

Připomeňme si nádherná slova sv. Makaria Velikého, egyptského pouštního otce ze 4. století, který o Vánocích prohlašuje: „Bůh se stal maličkým! Nedostupný a nestvořený, se ve své nekonečné a nepředstavitelné dobrotě vtělil a umenšil. Ve své laskavosti sestoupil ze své slávy. Nikdo na nebi ani na

zemi nepojme Boží velikost a nikdo, na nebi ani na zemi, neporozumí, jak se Bůh učinil chudým a maličkým pro chudé a maličké. Tak jako nelze pochopit jeho velikost, nelze postihnout ani jeho malost" (srov. Homilie IV., 9-10, XXXII, 7; in: Spirito e fuoco. Omelie spirituali. Collezione II., Qiqajon-Bose, Magnano 1995, str. 88-89, 332-333).

Upamatujme se, že Vánoce jsou svátkem „velikého Boha, který se stal maličkým, a ve své nepatrnosti nepřestává být velikým. A v této dialektice velkého a malého spočívá Boží něha. Boží něha – slovo, které se mondénnost stále snaží vytěsnit ze slovníku. Velký Bůh se stává maličkým, nepozbývá se velikosti a nadále se umenšuje" (Kázání z Domu sv. Marty, 14. prosince 2017; 25. dubna 2013).

Vánoce nám každoročně dodávají jistotu, že Boží světlo bude nadále zářit navzdory naší lidské bídě, jistotu, že církev vyjde ze stávajícího trápení a bude ještě krásnější, očištěná a zářivá. Všechny hříchy, pády a zlo, které spáchali někteří synové církve, totiž nikdy nebudou moci zatemnit nádheru její tváře. Jsou spíše zřejmým důkazem toho, že síla církve nespočívá v nás, nýbrž především v Ježíši Kristu, Spasiteli a Světlu světa, který ji, svou nevěstu, miluje a dal za ni život. Vánoce dosvědčují, že závažné špatnosti, kterých se někteří dopustili, nikdy nezastíní veškeré dobro, které církev nezištně koná ve světě. Vánoce skýtají jistotu, že pravá síla církve a naší každodenní práce – mnohdy skryté, jako té zdejší na kurii, kde je mnoho světců – tkví v Duchu svatém, který církev vede staletími, chrání ji a přeměňuje dokonce též hříchy v příležitost k odpuštění, pády v možnost k obnově a zlo ve vhodnou okolnost k očištění a vítězství.

Mnohokrát děkuji a radostné vánoce vám všem!"

Zcela na závěr papež František ještě dodal:

„Také letos bych vám rád věnoval malý dárek. Je to klasické dílo – souhrn asketické a mystické teologie od Tanquereye (Compendio di teologia ascetica e mistica – 864 stran - pozn. př.), ale v novém vydání, které zpracovali mons. Libanori, pomocný římský biskup, a o. Forlai, spirituál římského semináře. Myslím, že je to dobrá četba, která prospěje obnově každého z nás a reformě církve. Neradím číst od začátku do konce, nýbrž vždy si v rejstříku vyhledat určitou ctnost, postoj či jinou položku...